

SUMAR

ABREVIERI.....499

STUDII ȘI CERCETĂRI ISTORICE

ȘERBAN CONSTANTINESCU *Tragedia Diviziei 4 Infanterie române în operațiunea „Debrețin” din octombrie 1944* 517
 FLORIN GEORGESCU - *Epurările din armata română din anii 1945-1948*.....522

CERCETĂRI DE TEREN ȘI INTERDISCIPLINARE

MARIN ROTARU, GHEORGHE GHERGHE *Așezarea paleolitică de la Dinga, comuna Costești, județul Vaslui* 537
 SERGIU ȘTEFĂNESCU - *Vestigii arheologice din Hallstatt-ul târziu de la Dumești – Vaslui*.....539
 SERGIU ȘTEFĂNESCU *Cercetări arheologice și istorice în zona mediană a bazinului superior al râului Bârlad (III -IV)* 546
 GRIGORE NECULAI CIUBOTARU - *Movile funerare pe cale de dispariție*.....552
 GHEORGHE CLAPA *Contribuții cu privire la bazinul inferior al râului Bârlad*.....555

ETNOGRAFIE – ETNOLOGIE

EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU - *Idelauri sacre. Legende sacre* 565
 EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU - *Biserica dintre brazi*.....571
 SORIN GEACU - *Pajiștile județului Tutova în anul 1848*.....576

ISTORIA ARTEI

DAN MIHĂILESCU *O ctitorie a domnitorului Vasile Lupu – Biserica “Sf. Gheorghe” din Șerbești (județul Neamț)* 589
 DOINA ROTARU - *Mărturii de artă plastică din județul Vaslui: portretul votiv din secolele XVIII - XX* 599
 FLORIN ȚUSCANU *Contribuții la cunoașterea bisericilor de lemn de pe Valea Stemnicului – Biserica de lemn “Adormirea Maicii Domnului” din satul Bălești, com. Delești, jud. Vaslui* 715
 EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU *S-a prăbușit biserica fără morminte Ad Memoria Mănăstirii Văcărești* 722
 ALEXANDRU MOSCU - *Mihail Kogălniceanu, Dumitru Postelnicu și Costache Zaharia - ctitori ai Bisericii “Sf. Spiridon” din Râpile - Arsura* 725

DOINA ROTARU, MARIA POPA - <i>Biserica "Sf. Spiridon" din fostul sat Râpile, comuna Arsura, județul Vaslui ctitorie a familiei Kogălniceanu</i>	727
VIRGILIU Z. TEODORESCU <i>Contribuții la istoria unor monumente dedicate cinstirii regelui Ferdinand I.</i>	747
NICOLAE PEPENE - <i>Considerații privind istoricul monumentelor de artă religioasă ale reședinței regale și arhiduceale din Bran (1921-1947)</i>	765

ISTORIA CULTURII ȘI MUZEOLOGIE

LUCIAN VALERIU LEFTER - <i>Cum știa o femeie carte pe la 1800</i>	777
MARIA MAGDALENA IONIȚĂ - <i>Mihail Kogălniceanu. Mărturii muzeistice</i>	787
LUCIAN VALERIU LEFTER - <i>Cum se învăța carte la Zăpodeni în vremea lui Mihai Eminescu. Aspecte "mărunte" din istoria școlii românești în sec. XIX.</i>	791
GHEORGHE RADU - <i>Caragiale - revizor școlar de Neamț</i>	802
ADRIANA ȚIBULCĂ <i>Mărturii medalistice ale Independenței și Marii Uniri din colecția dr. Constantin Teodorescu</i>	807
ANGELA BALAN - <i>Personalități din viața lui Emil Racoviță cu rol în formarea sa profesională</i>	812
ALEXANDRU POLIHRONIADE - <i>Evocare – dr. Nicolae Lupu</i>	819
ALEXANDRU POLIHRONIADE - <i>In memoriam : dr. N. Lupu</i>	823
ALINA BUTNARU - <i>Câteva documente din secolele XIX-XX din colecțiile Muzeului "Vasile Pârvan" Bârlad</i>	827
OLTEA RĂȘCANU GRAMATICU <i>Pagini din istoria presei bârlădene. Începuturile presei bârlădene</i>	829
LAURENȚIU CHIRIAC - <i>Inelul cu stemă al lui Paul Gore</i>	841
MARIA COLEA - <i>Un caz inedit – Stroe Belloescu</i>	848
ION DIACONU - <i>N.C. Bejenaru</i>	861
MARIANA NEGUȚU - <i>Mărturii muzeistice referitoare la generalul Henri Berthelot</i>	872
GHEORGHE MEDIAN - <i>Un scriitor botoșănean din primul război mondial – D.T. Reșeanu</i>	880
VIRGILIU Z. TEODORESCU - <i>Simboluri de cinstire dedicate reginei Maria</i>	884
CĂTĂLIN ȘELARU - <i>Învățământul vasluian între anii 1918 – 1948</i>	893
ALECSANDRU SIMION - <i>Creatorul Gheorghe Vrânceanu în contemporaneitate</i>	908
FLORIN GEORGESCU <i>Publicații ale exilului românesc postbelic aflate în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României</i>	912
ȘTEFAN CIUDIN <i>Contribuția lui Ioan C. Agharici la dezvoltarea învățământului agricol în județul Vaslui</i>	921
MARIA MARTINESCU - <i>Imaginea și personalitatea lui Valentin Silvestru</i>	925
IOAN OPRISĂ - <i>Conflicte și tendințe în muzeografia contemporană</i>	932

SOMMAIRE

ABREVIATIONS.....	499
-------------------	-----

ÉTUDES ET RECHERCHES HISTORIQUES

ȘERBAN CONSTANTINESCU <i>La tragédie de la division roumain d'infanterie dans l'opération "Debreșin" d'octobre 1944.....</i>	517
FLORIN GEORGESCU <i>L'épuration dans l'armée roumaine de l'après-guerre (1945-1948).....</i>	522

RECHERCHES DE TERRAIN ET INTERDISCIPLINAIRE

MARIN ROTARU, GHEORGHE GHERGHE <i>L'habitat paléolithique de Dinga, Costești, département de Vaslui.....</i>	537
SERGIU ȘTEFĂNESCU - <i>Vestiges archéologiques du Hallstatt tardif à Dumești – Vaslui.....</i>	539
SERGIU ȘTEFĂNESCU <i>Recherches archéologiques et historiques dans la zone médiane du bassin supérieur de la rivière Bârlad (III - IV).....</i>	546
GRIGORE NECULAI CIUBOTARU <i>Tertres funéraires en voie de disparition.....</i>	552
GHEORGHE CLAPA <i>Contributions concernant le bassin inférieur de la rivière Bârlad.....</i>	555

ETHNOGRAPHIE – ETHNOLOGIE

EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU - <i>Idéals sacrés. Légendes sacrés.....</i>	565
EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU - <i>L'Eglise entre les saquins.....</i>	571
SORIN GEACU - <i>Les prairies du département Tutova en 1848.....</i>	576

HISTOIRE DE L' ART

DAN MIHĂILESCU - <i>Une fondation du prince Vasile Lupu – l'Eglise St. Georges de Șerbești (département Neamț).....</i>	589
DOINA ROTARU - <i>Témoignages d'arts plastique dans le département de Vaslui le portrait votif aux XVIII-XX siècles.....</i>	599
FLORIN ȚUSCANU - <i>Contributions à la connaissance des église en bois de la Vallé de Stemnic – l'église de Bălești, commune Delești département Vaslui.....</i>	715
EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU <i>L'église sans tombeaux s'est écroulée Ad Memoria – la monastère Văcărești.....</i>	722
ALEXANDRU MOSCU <i>Mihail Kogălniceanu, Dumitru Postelnicu et Costache Zaharia – fondateurs de l'Eglise St. Spiridon de Râpile – Arsura.....</i>	725

DOINA ROTARU, MARIA POPA - <i>L'Eglise St. Spiridon de l'ancien village Râpile de la commune Arsura, département de Vaslui – fondation de la famille Kogălniceanu</i>	727
VIRGILIU Z. TEODORESCU - <i>Contribution à l'histoire des monuments dédiés à l'intention du roi Ferdinand I</i>	747
NICOLAE PEPENE - <i>Considérations sur l'histoire des monuments d'art religieux de la résidence royale et archiducal de Bran (1921-1947)</i>	765

HISTOIRE DE LA CULTURE ET DES MUSÉES

LUCIAN VALERIU LEFTER - <i>Quelle était l'instruction d'une femme à l'époque de l'an 1800</i>	777
MARIA MAGDALENA IONIȚĂ <i>Mihail Kogălniceanu. Témoignages dans les musées</i>	787
LUCIAN VALERIU LEFTER - <i>Comment était l'instruction à Zapodeni aux temp de Mihai Eminescu. Aspects "insignifiants" de l'histoire de l'école roumaine au XIX-ème siècle</i>	791
GHEORGHE RADU - <i>Caragiale - inspecteur scolaire à Neamț</i>	802
ADRIANA ȚIBULCĂ - <i>Témoignage en médailles de l'Indépendance et de la Grande Union dans la collection de Constantin Teodorescu</i>	807
ANGELA BALAN - <i>Personnalités dans la vie d'Emil Racoviță qui ont influencé sa formation professionnelle</i>	812
ALEXANDRU POLIHRONIADE - <i>Evocation - dr. Nicolae Lupu</i>	819
ALEXANDRU POLIHRONIADE - <i>In memoriam: dr. N. Lupu</i>	823
ALINA BUTNARU <i>Quelques documents des XIX – XX-ème siècles dans les collections du Musée "Vasile Pârvan" – Bârlad</i>	827
OLTEA RĂȘCANU GRAMATICU - <i>Pages de l'histoire de la presse de Bârlad. Les commencements de la presse de Bârlad</i>	829
LAURENȚIU CHIRIAC - <i>La bague aux de Paul Gore</i>	840
MARIA COLEA - <i>Un cas inedit – Stroe Belloescu</i>	848
ION DIACONU - <i>N.C. Bejenaru</i>	861
MARIANA NEGUȚU <i>Aveux des musée concernant le général Henri Berthelot</i>	872
GHEORGHE MEDIAN - <i>Un écrivain de Botoșani de la première guerre mondiale - D.T. Reșeanu</i>	880
VIRGILIU Z. TEODORESCU <i>Symboles de consideration dédiés à la reine Maria</i>	884
CĂTĂLIN ȘELARU - <i>L'enseignement de Vaslui entre 1918 - 1948</i>	893
ALECSANDRU SIMION <i>Le créateur Gheorghe Vrânceanu dans l'époque contemporaine</i>	908
FLORIN GEORGESCU - <i>Publications de l'exille roumaine de l'après-guerre dans le Patrimoine du Musée National d'Histoire de la Roumaine</i>	912

ȘTEFAN CIUDIN	<i>La contribution d'Ion C. Agarici au développement de l'enseignement agricole dans le département de Vaslui .....</i>	921
MARIA MARTINESCU	<i>- L'image et la personnalité de Valentin Silvestru.....</i>	925
IOAN OPRIȘ	<i>- Conflicts et tendances dans la muséographie contemporaine .....</i>	932

INHALT

ABKÜRZUNGEN.....499

NOTENS UND REKHARCHENS GESCHICHTE

ȘERBAN CONSTANTINESCU - *Die Tragödie der rumänischen Infanteriedivision in der Operation "Debrezin" im Oktober 1944*.....517
 FLORIN GEORGESCU - *Die Säuberungen im rumänischen Heer zwischen 1945 und 1948*.....522

REKHARCHENS WUR TOMBHAU UND INTERDISKIPLINANS

MARIN ROTARU, GHEORGHE GHERGHE - *Die paläolitische Niederlassung in Dinga, Gemeinde Costești, Kreis Vaslui* 537
 SERGIU ȘTEFĂNESCU *Archäologische Spuren aus der späten -Hallstatt in Dumești -Vaslui* 539
 SERGIU ȘTEFĂNESCU - *Archäologische und geschichtliche Nachforschungen in der Mittelzone des Oberbecken des Flusses Bârlad (III - IV)* 546
 GRIGORE NECULAI CIUBOTARU - *Verschwindende Grabhügel*.....552
 GHEORGHE CLAPA *Beträge in Bezug auf das Unterbecker des Flusses Bârlad*.....555

ETHNOGRAPHIE – ETHNOLOGIE

EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU - *Heilige Ideale. Heilige Sagen*.....565
 EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU - *Die Kirche zwischen den Tannen* 571
 SORIN GEACU - *Die Wiesen des Kreises Tutova im Jahre 1848*.....576

ARTGESCHICHTE

DAN MIHĂILESCU - *Eine Stiftung des Fürsten Vasile Lupu - die Georgskirche im Dorf Șerbești (Kreis Neamț)* 589
 DOINA ROTARU - *Beweise der bildenden Künste im Kreis Vaslui: das Motivbild in den 18-ten - 20-sten Jahrhunderten*.....599
 FLORIN ȚUSCANU - *Beträge zur Erkenntnis der Holzkirchen auf dem Tal Stemnic - die Kirche Bălești-Delești (Kreis Vaslui)* 715
 EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU - *Die Kirche stürzte ohne Gräber zusammen - Ad Memoria des Klosters Văcărești* 722
 ALEXANDRU MOSCU - *Mihail Kogălniceanu, Dumitru Postelnicu und Costache Zaharia Stifter der Spiridonskirche in Râpile – Arsura*.....725

DOINA ROTARU, MARIA POPA - <i>Die Spiridonskirche im ehemaligen Dorf Râpile, Gemeinde Arsura, Kreis Vaslui</i> Stiftung der Familie Kogalniceanu	727
VIRGILIU Z. TEODORESCU - <i>Beiträge zur Geschichte einiger Monumente, die der Ehrung des Königes Ferdinand I gewidmet worden sind</i>	747
NICOLAE PEPENE <i>Meinungen in Bezug auf die Geschichte des kirchlichen Kunstdenkmäler de königlichen und erzherzoglichen Residenz von Bran (1921 - 1947)</i>	765
KULTURGESCHICHTE UND MUSEOLOGIE	
LUCIAN VALERIU LEFTER - <i>Wie lernte eine Frau im Jahre 1800</i>	777
MARIA MAGDALENA IONIȚĂ <i>Mihail Kogalniceanu. Beweise in den Museen</i>	787
LUCIAN VALERIU LEFTER <i>Wie lernte man in Zapodeni zur Zeit Mihai Eminescus. "Kleine" Gesichtspunkte aus der rumänischen Schulgeschichte im 19-ten Jahrhundert</i>	791
GHEORGHE RADU - <i>Caragiale - Schulrevisor im Kreis Neamț</i>	802
ADRIANA ȚIBULCĂ - <i>Beweismedaillen der Unabhängigkeit und der großen Vereinigung in der Sammlung des Doktors Constantin Teodorescu</i>	807
ANGELA BALAN - <i>Personalitäten aus dem Leben Emil Racovitas, die eine Rolle in seiner Berufsbildung hatte</i>	812
ALEXANDRU POLIHRONIADE - <i>Zur Erinnerung an Doktor Nikolae Lupu</i>	819
ALEXANDRU POLIHRONIADE - <i>Zum Gedächtnis des Doktors N. Lupu</i>	823
ALINA BUTNARU - <i>Einige Urkunden aus den 19-ten und 20-sten Jahrhunderten in den Sammlungen des Museum "Vasile Pârvan in Bârlad</i>	827
OLTEA RĂȘCANU GRAMATICU <i>Seiten aus der Geschichte der Presse von Bârlad. Die Anfänge der Presse in Bârlad</i>	829
LAURENȚIU CHIRIAC - <i>Paul Gores Ring mit Wappen</i>	841
MARIA COLEA - <i>Ein unveröffentlichte Fall - Stroe Belloescu</i>	848
ION DIACONU - <i>N.C. Bejenaru</i>	861
MARIANA NEGUȚU <i>Museumgeständnisse in bezug auf den General Henri Berthelot</i>	872
GHEORGHE MEDIAN <i>Ein Schriftsteller aus dem Kreis Botoșani im ersten Weltkrieg - D.T. Reșeanu</i>	880
VIRGILIU Z. TEODORESCU <i>Ehrungsymbole, die der Königin Maria gewidmet worden sind</i>	884
CĂTĂLIN ȘELARU <i>Der Unterricht in Vaslui zwischen den Jahren 1918 - 1948</i>	893
ALECSANDRU SIMION - <i>Der Schöpfer Gheorghe Vanceanu in unserer Zeit</i>	908

FLORIN GEORGESCU - <i>Publikationen des rumänischen Nachkriegsexils im Patrimonium des nationalen Geschichtsmuseum von Rumänien</i>	912
ȘTEFAN CIUDIN <i>Ioan C. Agharicis Beitrag zur Entwicklung des landwirtschaftlichen Unterrichts im Kreis Vaslui</i>	921
MARIA MARTINESCU - <i>Das bild und die Persönlichkeit Valentin Silvestrus</i>	925
IOAN OPRÎȘ <i>Konflikte in der Entfaltung in der zeitgenössische Museumschreibung</i>	932

CONTENTS

ABBREVIATIONS.....	499
STUDIES AND HISTORICAL RESEARCHES	
ȘERBAN CONSTANTINESCU <i>The Romanian Infantry Division's tragedy in the „Debrețin” operation from October 1944</i>	517
FLORIN GEORGESCU - <i>The cleaning in the Romanian army between 1945 – 1948</i>	522
RESEARCHES OF TERRAIN AND INTERDISCIPLINARES	
MARIN ROTARU, GHEORGHE GHERGHE <i>The paleolithic settlement from Dinga, Costești – Vaslui Department</i>	537
SERGIU ȘTEFĂNESCU - <i>Archaeological vestiges from the late Hallstatt at Dumești – Vaslui</i>	539
SERGIU ȘTEFĂNESCU - <i>Archaeological and historical researches in the mid area of the superior basin of Bârlad River (III-IV)</i>	546
GRIGORE NECULAI CIUBOTARU - <i>Disappearing funeral hillocks</i>	552
GHEORGHE CLAPA <i>Contribution concerning the inferior basin of Bârlad River</i>	555
ETHNOGRAPHY - ETNOLOGY	
EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU - <i>Sacred Ideals. Sacred Legends</i>	565
EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU - <i>The church among the fir-trees</i>	571
SORIN GEACU - <i>Tutova county's meadows in 1848</i>	576
HISTORICAL ART	
DAN MIHĂILESCU <i>A foundation of Vasile Lupu – Sf. Gheorghe Church from Șerbești (Neamț Department)</i>	589
DOINA ROTARU - <i>Fine arts testimonies from Vaslui department votive portrait from the XVIII-XX centuries</i>	599
FLORIN ȚUSCANU - <i>Contributions to the wide knowledge of the wood churches on the Stemmnic Valley – Bălești Church, Delești – Vaslui department</i>	715
EMMA MĂDĂLINA GEORGESCU <i>The Church with no graves has collapsed. Văcărești Monastery – Ad Memoria</i>	722
ALEXANDRU MÔSCU <i>Mihail Kogalniceanu, Dimitrie Postelnicu and Costache Zaharia – founders of Sf. Spiridon Church from Râpile – Arsura</i>	725

DOINA ROTARU, MARIA POPA - <i>Sf. Spiridon Church from the former village Râpile, Arsura commune, Vaslui departament – Foundation of Kogălniceanu Family</i>	727
VIRGILIU Z. TEODORESCU <i>Contributions to the History of some monuments dedicated to the veneration of King Ferdinand the 1st</i>	747
NICOLAE PEPENE - <i>Considerations on the history of the religious art monuments at the royal and archiducal residence from Bran (1921-1947)</i>	765

HISTORICAL CULTURE AND MUSEOLOGY

LUCIAN VALERIU LEFTER <i>How a woman was all-round educated in 1800</i>	777
MARIA MAGDALENA IONIȚĂ <i>Mihail Kogălniceanu. Museum testimonies</i>	787
LUCIAN VALERIU LEFTER <i>Instruction in Zapodeni during Eminescu's time. Some "small" aspects from the Romanian school history in the XIX century</i>	791
GHEORGHE RADU - <i>Caragiale – school inspector in Neamț Department</i>	802
ADRIANA ȚIBULCĂ <i>Medal testimonies of the Independence and of the Great Union in the Collection dr. Constantin Teodorescu</i>	807
ANGELA BALAN <i>Personalities from Emil Racoviță's life who influenced his professional formation</i>	812
ALEXANDRU POLIHRONIADE - <i>Reminiscences - dr. Nicolae Lupu</i>	819
ALEXANDRU POLIHRONIADE - <i>In memoriam: dr. N. Lupu</i>	823
ALINA BUTNARU <i>Some documents from the XIX – XXTh Centuries from the Collection of "Vasile Pârvan" Museum – Bârlad</i>	827
OLTEA RĂȘCANU GRAMATICU <i>Pages from the Bârlad press history. The beginnings of the Bârlad's press</i>	829
LAURENȚIU CHIRIAC - <i>The ring with arms of Paul Gore</i>	841
MARIA COLEA - <i>A men case - Stroe Belloescu</i>	848
ION DIACONU - <i>N.C. Bejenaru</i>	861
MARIANA NEGUȚU - <i>Museum avowals concerning general Henri Berthelot</i>	872
GHEORGHE MEDIAN - <i>A writer from Botoșani in first world war – D.T. Reșeanu</i>	880
VIRGILIU Z. TEODORESCU <i>Symbols of veneration dedicated to Queen Maria</i>	884
CĂTĂLIN ȘELARU - <i>Education in Vaslui between 1918 – 1948</i>	893
ALECSANDRU SIMION <i>The creator Gheorghe Vranceanu in the present days</i>	908
FLORIN GEORGESCU <i>Publications of the post-war Romanian exile in the patrimony of the National History Museum of Romania</i>	912

ȘTEFAN CIUDIN	<i>Ioan C. Agarici's contribution to the development of the agricultural instruction in Vaslui department .....</i>	921
MARIA MARTINESCU	<i>- The portrait and personality of Valentin Silvestru.....</i>	925
IOAN OPRIȘ	<i>Conflicts and tendencies in the contemporary museography.....</i>	932